

Uvod

Poljoprivredi je u procesu stvaranja evropske zajednice dat poseban značaj, naročito u prvoj fazi razvoja Zajednice, kada su sećanja na ratne oskudice bila još uvek sveža. Stoga je Zajednička agrarna politika Evropske unije (ZAP) nastala prvenstveno iz težnje da se zajednici obezbedi sigurnost u hrani, sa kontrolisanim cenama i kvalitetom. Na toj osnovi, zajednica je, u dugom periodu, kroz zaštitne cene, pružala snažnu finansijsku podršku proizvodnji osnovnih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Tokom 1980-tih, ova proizvodnja je u velikoj meri premašila potrebe unutrašnjeg tržišta, tako da je zajednička agrarna politika, od 1992. godine, u fazi reformi, sa ciljem da se smanje izdvajanja iz zajedničkog budžeta i proizvođači uglavnom prepuste tržišnim uslovima, uz usmeravanje finansijske podrške na ekstenzivnu proizvodnju, zaštitu okoline i razvoj zaostalih regiona.

Sadašnji značaj zajedničke agrarne politike ne predstavlja samo odraz najvećeg udela u budžetu Unije (oko 50 odsto), već i broja poljoprivrednika (6,7 miliona), površine poljoprivrednog zemljišta (130 miliona hektara), kao i simboličkog značenja ove oblasti i prenesenog suvereniteta po ovom pitanju sa nacionalnog nivoa na nivo zajednice. Osim toga, značaj zajedničke agrarne politike se zasniva i na činjenici da je u direktnoj relaciji sa zajedničkim tržištem i Evropskom monetarnom unijom, što predstavlja dve osnovne oblasti na kojima se zasniva evropska integracija.

Pravnu regulativu zajedničke agrarne politike čine sporazumi o uređenju zajednice, koji utvrđuju opšte ciljeve, principe i mehanizme zajedničke agrarne politike, kao i posebni propisi kojima se regulišu pojedina konkretna pitanja u oblastima proizvodnje, trgovine i prerade poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Istorijat

Rimski sporazum kojim se konstituiše Evropska ekonomska zajednica, iz 1957. godine, sadržavao je odredbe o poljoprivredi, ali mehanizmi zajedničke agrarne politike tada nisu bili definisani. Sporazum je samo utvrdio ciljeve zajedničke agrarne politike (član 39.) i deklarirao da je poljoprivreda uključena u zajedničko tržište.

Koncept mehanizama zajedničke agrarne politike je usaglašen na Stresa konferenciji u julu 1958. godine, a 1960. godine, prihvaćen od strane šest tadašnjih država članica. Dve godine kasnije, EZ je usvojila inicijalni paket mera u oblasti poljoprivrede, uključujući određivanje šest sektora koji će biti podložni zajedničkoj organizaciji tržišta. Osim toga, osnovan je Poljoprivredni garantni fond i utvrđena finansijska pravila. čime je postavljena osnova za politiku cena i tržište poljoprivrednih proizvoda.

Od tada, u ovoj oblasti je sprovedeno niz reformi, od kojih su najznačajnije: Sporazum o konstituisanju Evropske zajednice (1992. godine); Sporazum GATT kao rezultat Urugvajске runde (1994. godine); i Agenda 2000 (1999. godine).

Definicija i instrumenti zajedničke agrarne politike

Pravna osnova zajedničke agrarne politike EU definisana je članovima 32. do 38. Sporazuma o konstituisanju Evropske zajednice. Ranije članove 44, 45. i 47. Sporazum je poništio kao prevaziđene. U članu 33. (raniji član 39.) stav 1. Sporazuma postavljani su dugoročni ciljevi koje bi trebalo da postigne zajednička agrarna politika. To su:

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com